

Uchwała nr XIII/91/2011
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 20 grudnia 2011r.

w sprawie przyjęcia

„Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii”

Na podstawie art.10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. nr 179, poz. 1485 ze zmianami) Rada Miejska Gminy Skoki uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii” stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Skokach.

§ 3

Zobowiązuje się Burmistrza Miasta i Gminy w Skokach do składania sprawozdań z realizacji zadań niniejszego programu w danym roku kalendarzowym w terminie do dnia 31 marca roku następnego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Gminy Skoki
Zbigniew Kujawa

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

A. WPROWADZENIE – KONTEKST SPOŁECZNY

Narkotyki, dopalacze i problem uzależniania od środków psychoaktywnych to m. in. skutek przemian społecznych, które w dużej mierze liberalizują ludzkie postawy wobec zażywania substancji zmieniających świadomość. Na podstawie przekazów medialnych, materiałów publikowanych przez ośrodki i instytucje zajmujące się tą problematyką można stwierdzić, że nadal jesteśmy w okresie narastania problemu, szczególnie wśród młodzieży. Wzrasta liczba osób eksperymentujących z narkotykami i już uzależnionych, poszukujących pomocy. Obniża się wiek inicjacji narkotykowej a swobodny dostęp do narkotyków mają już coraz młodsze dzieci. Wśród młodzieży panuje pogląd, że krótkotrwale i incydentalne zażywanie narkotyków nie jest szkodliwe dla zdrowia, nie prowadzi do uzależnienia oraz dominuje model eksperymentalnego, rekreacyjnego lub okolicznościowo – sytuacyjnego używania substancji psychoaktywnych. Najbardziej zagrożone są środowiska wielkomiejskie. W okresie ostatnich lat w bardzo znaczącym stopniu wzrósł problem skutków ubocznych i zatruc po zażyciu dopalaczy, w konsekwencji czego zakazano sprzedaży tych środków.

Niestety dane statystyczne dotyczące narkomanii ciągle są mało precyzyjne. Związane jest to m.in. z ukrywaniem problemu z uwagi na odpowiedzialność karną za np. posiadanie narkotyku oraz małą liczbą placówek specjalistycznych oraz instytucji rzetelnie monitorujących skalę zjawiska.

Wyniki badań nad problemem prowadzone zarówno w Europie jak i w Polsce wskazują, że odpowiednio 8,2% uczniów gimnazjum i 37% uczniów szkoły zawodowej miało kontakt z narkotykami.

Nadmienić należy też, że większość wskaźników badawczych jest wyższa w przypadku substancji legalnych (alkoholu, papierosów) niż nielegalnych.

W Unii Europejskiej Polska należy do krajów o najmniejszej dostępności do np. leczenia substytucyjnego. Z danych wynika, że w roku 2010 z tej formy leczenia skorzystało jedynie 2 110 osób uzależnionych co oznacza, że leczeniem objęto 7% osób uzależnionych od opiatów.

Od wielu lat obserwuje się tendencje do zaszczepiania w społeczeństwie przeświadczenia, że nauka i medycyna dysponują odpowiednimi środkami i pigułkami na wszelkie problemy co tłumaczy przejawy bardziej ogólnego zjawiska np. popularności amfetaminy (bo w myśleniu potocznym pomaga się uczyć) czy ekstazy (bo pozwala długo tańczyć).

Dla lepszego rozeznania problemów narkotykowych przy Krajowym Biurze ds. Przeciwdziałania Narkomanii powstało Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii, które prowadzi krajowy system informacji o narkotykach oraz monitoruje działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania narkomanii na poziomie krajowym i międzynarodowym. Ponadto realizuje i inicjuje badania dotyczące problemu narkotyków i narkomanii oraz opracowuje i udostępnia ich wyniki.

B. DIAGNOZA PROBLEMU

Diagnozy lokalnej problemu narkomanii dokonano w oparciu o dane pozyskane z Komisariatu Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz informacji uzyskanych od pedagogów Gimnazjum nr 1, Szkoły Podstawowej w Skokach, Szkoły Podstawowej w Jabłkowie oraz na podstawie wyników badań ankietowych wykonanych w 2009 w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, a także przeprowadzonej w grudniu 2009 roku diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.

W 2010 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły dwa wnioski o udzielenie pomocy osobom zażywającym narkotyki, a do listopada roku 2011 – jeden. Problem ten pojawia się jednak coraz częściej w kontekście uzależnienia od alkoholu - można stwierdzić, że u wielu osób występuje tzw. uzależnienie krzyżowe. Osoby potrzebujące pomocy kierowane są do Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego do psychologów i terapeuty leczenia uzależnień, którzy motywują je do podjęcia leczenia odwykowego lub udzielają informacji na temat możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy czy też udzielają wsparcia specjalistycznego w sytuacjach kryzysowych.

Z danych uzyskanych od pedagogów szkolnych i ośrodka pomocy społecznej wynika, że problem zażywania środków psychoaktywnych dotyczy w głównej mierze alkoholu, natomiast pomocy rodzinom w związku z zażywaniem narkotyków instytucje te w pierwszym półroczu 2011 r. nie udzielały i jednocześnie nie prowadziły monitoringu skali problemu.

Z danych pozyskanych z Komisariatu Policji w Skokach wynika, że w roku 2010 odnotowano 4 przestępstwa narkotykowe, a w 2011 odnotowano 2.

Natomiast z przeprowadzonych w 2009 roku wśród młodzieży 239 ankiet wynika, że większym problemem niż zażywanie narkotyków jest picie alkoholu i palenie papierosów. 67% respondentów zadeklarowało kontakt z papierosem, a 57% z alkoholem. Średnia inicjacji nikotynowej i alkoholowej wynosi 13 lat. Najczęściej spożywanym przez młodzież alkoholem jest piwo, następnie wino i wódka.

15% uczniów zadeklarowało jednak kontakt z narkotykami. Wśród zażywanych narkotyków na czoło wysuwa się marihuana, amfetamina i dopalacze. Do pierwszego kontaktu z tymi używkami dochodzi głównie podczas wakacji, na dyskotekach i w pubach. Ankietowani określili, że narkotyki zażywają głównie okazjonalnie.

W kontekście przytoczonych wyżej wyników badania ankietowego przeprowadzonego wśród młodzieży należy stwierdzić, że zjawisko narkomanii jest w dużej mierze ukrywane a jego skala wymaga dalszych badań diagnostycznych.

C. PRIORYTETY WYZNACZAJĄCE ZADANIA Z ZAKRESU ZAOBIEGANIA NARKOMANII

- zapobieganie sięganiu po narkotyki;
- zapobieganie przekształcaniu się eksperymentalnego zażywania w zażywanie regularne;
- podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat środków psychoaktywnych, problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i psychospołecznych uwarunkowań narkomanii;
- zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych;

- zwiększenie liczby i zróżnicowania programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii;
- zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych;
- zmniejszenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych zażywaniem narkotyków;
- promowanie wśród społeczności lokalnej wzorców zdrowego stylu życia;
- poprawa współpracy instytucji, organizacji i innych służb działających w obszarze przeciwdziałania narkomanii m.in. przy monitoringu skali zjawiska.

D. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI

Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy i w roku 2012 obejmować będzie:

- I. Diagnozowanie środowiska lokalnego w zakresie występującego w nim problemu narkomanii poprzez:**
 1. Przeprowadzenie przez różne instytucje monitoringu problemu narkomanii w celu zweryfikowania danych uzyskanych w badaniach prowadzonych w latach poprzednich.
- II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:**
 1. Udzielanie i finansowanie pomocy specjalistycznej udzielanej w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Skokach.
 2. Kierowanie osób uzależnionych na leczenie w ośrodkach terapii uzależnień.
- III. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:**
 1. Finansowanie konsultacji i porad specjalistów udzielanych rodzinom osób uzależnionych od narkotyków w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.
 2. Organizowanie wypoczynku letniego lub zimowego dzieciom należącym do rodzin z grup tzw. ryzyka.
 3. Objęcie opieką dzieci pochodzących z rodzin tzw. ryzyka na zajęciach w świetlicach środowiskowych i opiekuńczo – wychowawczych działających na terenie Gminy Skoki.
- IV. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla uczniów:**
 1. Organizowanie i finansowanie szkoleń podnoszących kompetencje osób realizujących w gminie zadania obejmujące problematykę narkomanii, w szczególności dla pracowników socjalnych, szkół, wychowawców świetlic środowiskowych, kuratorów sądowych, funkcjonariuszy Policji, członków

GKRPA, przedstawiciele samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, służby zdrowia itp.

2. Dofinansowywanie szkoleń osobom pracującym z dziećmi z grup tzw. ryzyka.
3. Prowadzenie i finansowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz zakup sprzętu do prowadzenia zajęć.
4. Organizowanie, prowadzenie i finansowanie kampanii edukacyjno – profilaktycznych, porad, konferencji, debat, festynów, pikników, happeningów itp. związanych z profilaktyką uzależnień i promocją zdrowego stylu życia. Udział w kampaniach ogólnopolskich.
5. Finansowanie programów profilaktycznych i interwencyjno - profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
6. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych przez młodzież i skierowanych do grup rówieśniczych.
7. Zakup materiałów edukacyjnych: ulotek, plakatów, czasopism, broszur, filmów, książek itp. informujących o istocie uzależnienia oraz ich upowszechnianie m.in. w punkcie informacyjno – konsultacyjnym, szkołach, ośrodku pomocy społecznej, bibliotece, ośrodkach zdrowia itp.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

1. Współorganizowanie i finansowanie działań na rzecz promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród społeczności lokalnej oraz wolnego od nałogów zagospodarowanie czasu wolnego (działań profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych, rekreacyjnych itp.).
2. Wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych w zakresie budowania i realizacji strategii działań profilaktycznych.

VI. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym poprzez:

1. Współpracę Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynatora ds. Uzależnień z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

VII. Organizowanie pracy Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii:

1. Zapewnienie warunków lokalowych, sprzętowych i materiałowo – technicznych do działalności.
2. Finansowanie kosztów rozmów telefonicznych związanych z realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
3. Finansowanie udziału w poradach, szkoleniach i konferencjach zwiększających kompetencje koordynatora w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii organizowanych przez różne instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów uzależnień.
4. Zapewnienie zwrotu kosztów podróży w związku z wykonywaniem zadań

wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz obowiązujących w tym zakresie ustaw na zasadach określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości i warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. z 2002 r. Nr 236 poz. 1990).

Partnerzy w realizacji programu:

Podmioty, z którymi Gmina Skoki współpracuje przy realizacji zadań gminnego programu przeciwdziałania narkomanii to m.in.:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Placówki oświatowe
- Służba Zdrowia
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Biblioteka Publiczna
- Policja
- Organizacje pozarządowe.
- Specjaliści zajmujący się problematyką uzależnień (terapeuci uzależnień, psychologowie, prawnicy itp.)
- Sąd Rejonowy w Wągrowcu

D. FINANSOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy w dziale 851- ochrona zdrowia, w rozdziale 85153 - przeciwdziałanie narkomanii, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Może być zasilany dotacjami z zewnątrz lub darowiznami sponsorów. Na realizację zadań ujętych w programie planuje się wydatkować w 2012r. kwotę 20 940 zł.

Za prawidłową realizację programu odpowiedzialny jest wyznaczony przez Burmistrza:

- Koordynator ds. Uzależnień

E. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Stałe monitorowanie sytuacji w zakresie używania i eksperymentowania z narkotykami oraz poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska narkomanii, podejmowanych przez jej członków zachowań ryzykownych może stanowić podstawy do planowania działań profilaktycznych, interwencyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych oraz przesłanki do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie i ewaluacja Programu na terenie Gminy Skoki odbywać się będzie we współpracy i na podstawie informacji pozyskanych od instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze problematyki związanej z realizacją zadań w nim ujętych. Polegać będzie na:

- zbieraniu danych statystycznych
- prowadzeniu badań ankietowych dotyczących skali zjawiska
- analizie uzyskanych danych, opracowaniu wniosków i priorytetów do dalszej pracy.